

Вступне слово

президента НАН України академіка НАН України Б.Є. Патона
на розширеному засіданні

Президії НАН України та Колегії Державного космічного
агентства України, присвяченого 50-річчю від часу першого
польоту людини в Космос

Шановні колеги!

Сьогодні ми відзначаємо виняткову, знаменну подію. 12 квітня 1961 року о 9 годині 7 хвилин за московським часом почалася ера освоєння космічного простору – здійснив старт космічний корабель з першим у світі космонавтом Юрієм Олексійовичем Гагаріним.

Програма першого польоту, за сучасними мірками, була дуже короткою. До речі, Ю.О. Гагарін при виконанні цієї програми працював з фотокамерою «Салют», яка була виготовлена Київським заводом «Арсенал». Але уявіть собі почуття Юрія Олексійовича, коли він опинився в космічному просторі і першим звідтіля побачив рідну Землю, коли він зрозумів, що є творцем історії не тільки окремої держави, а всього людства.

Ні в кого не викликає сумніву, що ця історична подія відбулася багато в чому завдяки самовідданій праці та ініціативі двох геніальних особистостей - видатного вченого та конструктора, нашого земляка Сергія Павловича Корольова, а також президента АН СРСР, «Теоретика космонавтики» Мстислава Всеволодовича Келдиша, сторіччя від дня народження якого ми нещодавно відзначали. Вони заклали

основи пілотованої космонавтики, якими творці космічної техніки та дослідники космосу користуються і сьогодні. Саме пілотована космонавтика відкриває широкі можливості для дослідження навколоземного простору, вивчення природних ресурсів, забезпечення ефективного вирішення інших важливих проблем в інтересах всього людства.

Шановні колеги! Починаючи з моменту польоту Ю.О. Гагаріна розпочався бурхливий розвиток ракетобудування та пілотованої космонавтики, в якому Україна зайняла належне місце. Було розроблено та виготовлено понад чотирьохсот космічних апаратів різного призначення в інтересах науки, оборони і народного господарства. Особливу роль в цьому відігравали КБ «Південне» та «Південний машинобудівний завод», НВО «Хартрон», виробничі об'єднання «Київський радіозавод», «Арсенал» та багато інших.

Близько 20 наукових установ нашої Академії наук також займалися космічною тематикою. Це, в першу чергу, інститути проблем матеріалознавства, електрозварювання, ботаніки, Головна астрономічна обсерваторія.

І, нарешті, необхідно відзначити, що з великої, мужньої та відданої справи когорта космонавтів близько 20 чоловік народилися на українській землі.

Українськими вченими та фахівцями чимало зроблено для розвитку космонавтики і в роки незалежності України. Досить згадати запуск першого вітчизняного космічного

апарату «Січ», політ нашого космонавта Л.К.Каденюка на борту космічного корабля «Колумбія», участь у проекті «Морський старт» та підготовці унікальних проектів на борту Міжнародної космічної станції.

Серед найголовніших завдань нашої космічної держави сьогодні є більш широке залучення до космічної діяльності молодого покоління. Для цього необхідно розвивати інтерес до дослідження космосу і створення ракетно-космічної техніки серед талановитих молодих людей, виховання в них бажання присвятити свій розум і натхнення цій великій справі.